

Socialnämnden

Socialdepartementet

Remissvar, Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)

Dnr SN 2025/130

Sammanfattning

Ekerö kommun har tagit del av betänkandet *Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov* (SOU 2025:63). Kommunen välkomnar utredningens ambition att säkerställa god och säker vård genom att tydliggöra kompetenskrav och utbildningsbehov inom hälso- och sjukvården, inklusive kommunal vård.

Ekerö kommun ser positivt på att utredningen lyfter betydelsen av rätt kompetens som en grund för patientsäkerhet och en jämlik vård. Samtidigt vill vi understryka vikten av att förslagen anpassas till de särskilda förutsättningar som råder inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Kommunal hälso- och sjukvård – en central aktör i vårdkedjan

Kommunerna har ett växande ansvar inom hälso- och sjukvården, särskilt i takt med att fler vårduppgifter flyttas från slutenvård till kommunal verksamhet. Det gäller inte minst vård av äldre personer med komplexa behov samt patienter med kroniska sjukdomar. Patientsäkerheten inom dessa verksamheter är i hög grad beroende av kompetensen hos den personal som arbetar i kommunal regi. Utredningens betoning av kompetens som en patientsäkerhetsfråga är därför relevant även ur ett kommunalt perspektiv.

Kommunen har ett visst hälso- och sjukvårdsansvar som sträcker sig upp till och med sjuksköterskenivå inklusive rehab- och habilitering. De verksamheter som berörs avseende de kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret är särskilda boenden för äldre, dagverksamhet för äldre, bostad med särskild service (gruppboende och serviceboende) samt daglig verksamhet enligt LSS. Hälso- och sjukvårdsinsatser som ges i patientens ordinära boende "hemsjukvård" utförs idag av regionens husläkarmottagningarna/vårdcentraler.

Förslag och bedömningar som berör kommunal hälso- och sjukvård*Kompetensförsörjning och utbildning*

Kommunen instämmer i att det finns betydande utmaningar kopplade till kompetensförsörjningen. Svårigheter att rekrytera legitimerad personal – såsom sjuksköterskor, arbetsterapeut, fysioterapeut och specialistutbildade sjuksköterskor – är ett fortsatt problem.

Ekerö kommun ser positivt på utredningens förslag att det införs en skyldighet för vårdgivare att erbjuda regelbunden fortbildning för all hälso- och sjukvårdspersonal samt att årligen redovisa genomförda lärandeaktiviteter i patientsäkerhetsberättelsen. Det är dock avgörande att det finns ett statligt stöd för kompetensutveckling för redan anställd personal, inklusive fortbildning för undersköterskor och vårdbiträden. Ekerö kommun ser dock ett problem med att statsbidrag för riktade insatser beviljas sent på året för att sedan användas innan årsskiftet. Denna typ av styrning riskerar att resultera endast i punktinsatser. Önskemål är att ekonomiska resurser för längre period erhålls, som därmed skapar bättre förutsättningar att få till en långsiktig förändring/förbättring och hållbarhet i kompetensförsörjningsfrågan.

Ekerö kommun ser positivt på satsningen kring det s.k. Vårdprofessionslyftet där redan yrkesverksamma får möjlighet att vidareutbilda sig. Samtidigt vill kommunen framhålla vikten av flexibilitet i upplägget. För vissa är kombinationen av 50 procent arbete och 50 procent studier möjlig och önskvärd. För andra blir det en alltför hög belastning som riskerar att påverka både arbetsmiljö, studieresultat och möjlighet att fullfölja utbildningen. För att maximera satsningens genomslag anser vi därför att deltagare inom Vårdprofessionslyftet ska kunna välja mellan halvtidsstudier i kombination med arbete eller heltidsstudier. En sådan valfrihet skulle både stärka individens förutsättning att lyckas och samtidigt bidra till en snabbare kompetensförstärkning i vården.

Skyddad yrkestitel för medicinska fotterapeuter

Kommun ser stora fördelar med att medicinska fotterapeuter, som bedriver fotsjukvård, erhåller skyddad yrkestitel. Det stärker patientsäkerheten genom att garantera att endast personal med rätt utbildning och kompetens utför medicinsk fotsjukvård. Kommunen upphandlar idag utförare av fotsjukvård inom verksamheter där kommunen har ett visst hälso- och sjukvårdsansvar (säbo för äldre). Skyddad yrkestitel innebär trygghet och kvalitetssäkring och därmed ökad patientsäkerhet.

Specialistutbildning för logopeder

Förslag och bedömning som indirekt berör kommunal hälso- och sjukvård är att införa specialistkompetens för logopeder och hoppas därmed att antalet tjänstgörande logopeder ska öka. Logopedi tillhör regionens ansvarsområde. Ekerö kommun ser dock ett stort behov av logopedinsatser inom våra kommunala verksamheter. Framför allt behov av ökad kunskap och bedömning kring ät- och sväljsvårigheter.

Behov av samverkan och tydlig ansvarsfördelning

Ekerö kommun vill betona att patientsäkerheten ofta påverkas negativt av otydliga gränsdragningar mellan regionernas och kommunernas ansvar. Kommunen delar utredningens bedömning att god patientsäkerhet förutsätter en samordnad kompetensförsörjning över huvudmannagränserna. Regionala aktörer som kommunen samverkar med idag är bland annat läkare inom primärvården och specialister inom regionen.

Övriga synpunkter

Ekerö kommun ställer sig övergripande positiv till betänkandets inriktning och föreslår följande:

- Staten bör ta ansvar för ett långsiktigt nationellt arbete med kompetensförsörjning inom den kommunala hälso- och sjukvården.
- Fortbildning för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal såsom sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och andra yrkesgrupper inom kommunal vård bör prioriteras. Dock bör även fortbildning avseende undersköterskor och vårdbiträden prioriteras.
- Samverkan mellan region och kommun måste utvecklas med tydliga strukturer för kompetensförsörjning och kompetensplanering.

Avslutning

Patientsäkerhet förutsätter rätt kompetens i hela vårdkedjan – inte minst i kommunens verksamheter. Det är av avgörande betydelse att de reformer som nu föreslås tar höjd för kommunernas faktiska förutsättningar, behov och ansvar samt att medel tillförsäkras kommunerna.

För Ekerö kommun

Ove Wallin
Ordförande Socialnämnden

Socialnämnden

Annicka Pantzar
Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Annicka.Pantzar@ekero.se

Remissvar, Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)

Dnr SN 2025/130

Förslag till beslut

Socialnämnden fastställer remissvar över betänkandet "Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens" (SOU 2025:63) och inger det till Socialdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Ekerö kommun har tillställts på remiss betänkandet "Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov" (SOU 2025:63). Kommunen har att inkomma med remissvar till socialdepartementet senast 31 oktober 2025.

I betänkandet lämnas ett flertal förslag som syftar till säker vård genom att tydliggöra kompetenskrav och utbildningsbehov inom hälso- och sjukvården, inklusive kommunal vård. Utredningen föreslår bland annat att vårdgivare från 2028 ska vara skyldiga att erbjuda regelbunden fortbildning, och att alla legitimerad personal får en uttrycklig skyldighet att delta. Vidare föreslås att ett vårdprofessionslyft införs, ett nytt nationellt system där staten köper vidareutbildningar från lärosäten och arbetsgivare får statsbidrag för att personal ska kunna studera på deltid. Införande av skyddad yrkestitel för medicinska fotterapeuter från 1 september 2029 är ytterligare ett av förslagen.

Förslag till remissyttrande föreligger. Socialförvaltningen föreslår att Ekerö kommun ställer sig positiv till förslagen om stärkt kompetensförsörjning, krav på fortbildning och satsningar såsom vårdprofessionslyftet men att kommunen understryker behovet av långsiktigt statligt stöd för kompetensförsörjningen. Förslaget om skyddad yrkestitel för medicinska fotterapeuter och specialistutbildning för logopeder välkomnas, då de stärker patientsäkerheten.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Remissvar stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens, 2025-09-11

Yttrande - Remissvar stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens, 2025-09-10

Betänkande, Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov (SOU 2025:63)

Missiv- Remissinstanser, Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)

Beslutet expedieras till

Socialdepartementet

Lena Burman Johansson
Förvaltningschef

Hien Duong
Verksamhetschef

Annicka Pantzar
Medicinskt ansvarig sjuksköterska